

26.89x24.17	1/4	14	עמוד	אתנחתא	15/12/2016	56381009-2
המרכז הבינתחומי הרצליה - 84260						

כתבה

משטרת המחשבות של facebook

יותר ויותר גולשים
ישראלים בפייסבוק
נתקלים בחסימות שגוזרות
עליהם חברת הענק, גם
בשל מילה אחת שנכתבה
לפני שנים ■ כמה
מהכותבים הפופולריים
ברשת החברתית טוענים
כי מדובר בפגיעה
בחופש הביטוי, וחלקם
עברו כמחאה לבמות
אלטרנטיביות דוגמת
טוויטר ■ בארגון 'שורת
הדין' יצאו בקמפיין עולמי
נגד פייסבוק, שדווקא
מול ההסתה הפלשתינית
לרצח נוקטת ביד רכה
הרבה יותר

רבקי גולדפינגר ///

56381031-7	15/12/2016	אתנחתא	עמוד 15	2/4	10.97x32.51
המרכז הבינתחומי הרצליה - 84260					

שה לנחש מה קורה בחלונות הגבוהים של חברת הענק פייסבוק, אבל משהו חדש ולא מוכר מתחיל שם לאחרונה. גל החסימות וההסרות שחווים לא מעט חברים ברשת החברתית בישראל מלמד כנראה על מגמת הפוליטיקלי קורקט של החברה - מגמה המעוררת תרעומות בקרב בעלי חשבונות הפייסבוק, בפרט אלו שנחסמים לטענתם על דברים של מה בכך.

“הקוראים ממהרים להתלונן”

חשבון הפייסבוק של הסטודנטית שחר (שם בדוי) נחסם יום בהיר אחד בעקבות מילה לא ראויה שכתבה לפני כמה שנים. “פתאום קיבלתי הודעה מפייסבוק שאני נחסמת ל-24 שעות בגלל מילה שמנוגדת לכללי הקהילה של פייסבוק”, היא מספרת ותמהה: “מי זוכר מה כתבתי לפני שנים? זה הזוי. לא הבנתי מה הם רוצים ממני. חשבתי שזה מקרה בודד, אבל אז התחלתי לשמוע על עוד ועוד חברים שזה קורה להם, ומסיבות מוזרות ממש.” גם אושיית הפייסבוק הלל גרשוני, בעל כעשרת אלפים עוקבים, הספיק להיחסם כבר שלוש פעמים. על השאלה מה הייתה תחושתו בכל פעם שנחסם מחדש הוא משיב: “אני לא טיפוס שכועס, אבל הייתה לי תחושה של שעשוע מהול בפליאה. אחרי שנחסמתי החלטתי לפתוח לעצמי חשבון חלופי, אבל בפייסבוק לא נחים ושוב נחסמתי על התחוות. לא נורא, יש לי מספיק דברים חשובים לעשות חוץ מלכתוב סטטוסים”, הוא מתייך, אבל מציין כי תופעת החסימות הולידה אצלו תובנה ברורה: “ממה שקורה למדתי לקח: אנחנו צריכים לפתח ולטפח פלטפורמות אחרות להתבטאות, כמו הטוויטר או בלוג אישי. אי אפשר לתת לפייסבוק להישאר השחקן היחיד בשוק הדעות בישראל. פייסבוק זו אחלה רשת, ועד לא מזמן היא גם נתנה לנו להתבטא בחופשיות יחסית. אבל היא החליטה לקחת על עצמה את תפקיד הגנת, וזה לא עסק. אם אי אפשר יותר לומר אפילו בצחוק כושי, אז משהו רקוב בממלכה”.

הסופרת יעל משאלי כתבה פוסט ארוך בעקבות פרשת המוהל שתועד מתבטא נגד יוצאי אתיופיה. בפוסט הטיחה בין השאר: “רציתם מוהל חרדי? קיבלתם. ככה זה חרדים. גזענות, חמדנות, בצע כסף ודיבור נטול משקלות הפוליטיקלי קורקט. כל הגועל על שולחן אחד. מתאים לכם? קחו, אבל תפסיקו לבכות וליילל”. לאחר כשעתיים הוסר הפוסט על ידי פייסבוק. משאלי הודיעה לאלפי העוקבים: “אז הפוסט הוסר. כנראה בנסיבות הרגילות של שיטור הפייסבוק”. הגולשים החלו בדיון סוער ואמציונלי האם הסרת הפוסט הייתה אקט צודק, או שמא פייסבוק מנצלת את כוחה באופן בלתי הולם.

יש שיטור בפייסבוק?

“בהחלט מדובר בשיטור”, קובעת משאלי. “יש כללים, יש חוקים ויש סנקציות. מהבחינה הזאת זה שיטור לכל דבר. האם אני מרוצה? בגדול אני מאמינה שיש צורך בשיטור ופיקוח ברשתות החברתיות. אבל האם מדובר בכוח שאנחנו סומכים עליו שהוא מידתי, ענייני ומסיר את הקצוות האלימים והקיצוניים? ההרגשה שלי היא שזה לא בדיוק ככה”, קובלת משאלי. “כל גולש, כשמשוהו לא נראה לו, יכול היום בקלות רבה ללחוץ על כפתור ולהתלונן על פוסט כזה או אחר. כך עובד המנגנון של ההסרה. אני רוצה להמשיך להיות נוכחת בפייסבוק, אז אני מקבלת עליי את הדין”.

56381050-8	15/12/2016	אתנחתא	עמוד 16	3/4	25.49x34.29
המרכז הבינתחומי הרצליה - 84260					

משאליו משקיעה מדי יום זמן רב במלאכת הכתיבה ברשת החברתית. "חשוב לי להיות כאן ולהביע את דעותיי. אם אני מרגישה שיש לי מה לומר על סוגיה כזאת או אחרת - אני מתיישבת וכותבת. יכול להיות יום שאשקיע בפייסבוק במצטבר שעות על שעות, ויכול להיות יום שישתכם בכמה דקות. אבל אין ספק שרגשית ונפשית אני משקיעה המון במדיה הזאת".

האם כללי המשחק ברשת ברורים והוגנים?
"לדעתי לא, אבל לא באשמת פייסבוק. אנשים מתלוננים על דברים שמעצבנים אותם גם כשהם לא כאלו נוראים ומסיתים. אני מדברת על המשחק שכולנו נוטלים בו חלק בפייסבוק. אם משהו לא נראה לגולשים באופן אישי - אז מאוד בקלות מתלוננים. המשחק של המשתתפים לא הוגן".

בפוסט הספציפי הזה תקפת מגזר שלם. לדעתך הפוסט לא היה צריך להיות מוסר?

"לא מדובר בפוסט גזעני. אני מודה שרציתי לתת בעיטה שתכאב ותטלטל. אני בפירוש רציתי בכך, אבל הוא לא היה מסית. הוא כן מכליל ועלול להיתפס כפוגעני. גם כשכותבים פוסט מכליל על כל הדתיים, אני לא נפגעת אלא מתייחסת להכללות כאל הכללות. זה שאחרים לא יכולים להכיל הכללות זה לא מובן בעיניי. יש חופש ביטוי ויש חופש דעה, ולכן גם במקרים שהדברים פוגעים בערכים שלי אבל הם לא הסתה לאלימות או גזענות בוטה שאי אפשר לקבל - לא יעלה בדעתי להתלונן. מקסימום אני עושה אנפרנד לאנשים שאני לא מעוניינת להיחשף לדעות שלהם. רק במקרי קיצון, אם מדובר בגזענות בוטה, אולי יעלה בדעתי להתלונן".

יש לך קווים אדומים בכתיבה ברשת?
"באופי שלי אני לא קרובה לשום קו אדום. בגבולות הטבעיים שלי הכתיבה שלי לא מתקרבת לקווים האדומים", היא מעידה על עצמה.

בעבר היו לך כמה וכמה פוסטים שעוררו סערה והקימו עליין ביקורת נוקבת, כמו הפוסט על הרב לינשטיין או על מפכ"ל המשטרה רוני אלשיך. גם שם לא מדובר בחציית קווים אדומים מבחינתך?
"בעיניי, המפכ"ל היה ראוי לביקורת האישית הקשה שהטחתי בו. קווים אדומים מבחינתי זו קריאה לאלימות או דיבור גזעני בצורה מובהקת, אבל אני לא מתקרבת לשם. אני עומדת מאחורי הדברים שכתבתי ודווקא אלו הפוסטים שאני יותר גאה בהם".

ביקורת שמועלית נגדך על ידי טוקבקיסטים פוגעת בך?

"אני מוחקת טוקבקים שפוגעים בי אישית. אנשים שאני מעריכה או מכירה באופן אישי שכותבים כדי לפגוע בי - אני מוחקת. לא אכפת לי כשיש ביקורת עניינית, אבל ולזול אני לא יכולה לקבל. פרט לכך אני מוחקת אצלי כמובן גם תגובות הומופוביות פוגעניות ועוד".

חסימות על ימין ועל שמאל

גם אושיית הפייסבוק הפופולרית יותם זמרי הושעה מהרשת לאחר שכתב: "היי פלשתינים מטומטמים. אם אתם רוצים להרוג אותנו, עדיף אחרי החגים". הבדיחה, כך נראה, לא הצחיקה מישוה שם בפייסבוק, וזמרי נחסם ל-24 שעות. אבל לא מדובר במקרה בודד. כעת הוא נמצא לקראת סיומה של חסימה נוספת, בת חודש ימים. "הפעם אני חסום ל-30 יום. אמנם מצאתי דרך לעקוף את החסימה ויש לי בינתיים חשבון חלופי, אז הכול סבבה", הוא משתף. "הפעם נחסמתי על פוסט שכתבתי לפני כמה שנים. אני מניח שפייסבוק מפעילה מנגנון סינון אלגוריתמי לאיתור מיללים. בפייסבוק מחליטים פתאום על מילה אסורה וסורקים אחורנית. אצלי מצאו פוסט עם מילה

ספציפית שכתבתי לפני כמה שנים והופ, נחסמתי".

זה מידתי בעיניך להיחסם על מילה שכתבת לפני כמה שנים?

"זה מגוחך, זה לא מידתי ומגיע גם לאבסורדים. אבל בסוף, בואו לא נשכח, זאת הממלכה של פייסבוק. הטענה שלי היא שגם בממלכה מותר לנתינים לדעת מה החוקים ומה גבולות הגזרה שלהם. לא מזמן החליטו בפייסבוק לחסום את מי שמשתמש במילה 'כושי'. זה הגיע למצב מגוחך שגם מי שפרסם מתכון לעוגה כושית חטף חסימה. בסוף פייסבוק הסירו את החסימה למי שנחסם בגלל המתכון. אז מה קורה? יושב פקיד של פייסבוק איפשהו בעולם ומחליט מי ייחסם ומי לא. ואני שואל, מי שמו, בעצם? כשראש הממשלה נתניהו ביקר באפריקה כתבתי סאטירה על האופן שבו התקשורת רואה את ראש הממשלה בביקור דיפלומטי ונחסמתי. גם סאטירה נחשבת מורדת? מה הגבול? ולנו אין באמת יכולת לערער. לטעמי, פייסבוק חזקה מדי".

עלו טענות שפייסבוק מתנכלת לאנשים מצד מסוים של המפה הפוליטית. אתה מסכים?

"נחסמים גם אנשים מימין וגם אנשים משמאל. זה אוטומטי. זה לא נראה כמו משהו פוליטי".

אתה מחפש אלטרנטיבה אינטרנטית?
"כרגע אין לי לאן לעבור. אם הייתה ברור שהייתי שם. הטוויטר הוא מקום מצומצם מדי בשבילי. זו לא המסה של ההמון שיש בפייסבוק. זה קצת כמו לכווס על גוגל, ואז מה? לעבור למנוע חיפוש אחר? מה לעשות, אנחנו קטנים וחלשים מול פייסבוק. אני מאמין שבסוף יימאס לאנשים, גם אם זה ייקח שנים, וכשתקום אלטרנטיבה אחרת אנשים פשוט יקומו ויצביעו ברגליים".

ברשימת החסומים יש עוד רבים: גיא לרר ועמוד הפייסבוק הנחשב 'הצינור' עם מיליון עוקבים, העמוד הפופולרי 'סטטוסים מצייצים', העיתונאי אבישי עברי, פרופ' אמיר חצרוני, 'יחאל רדוצקי, הפרסומאי רו ציפרים והרשימה עוד ארוכה.

בתגובה לריבוי החסימות וההסרות, הודיעו כמה אושיות פייסבוק כי יחדלו או ימעיטו לבטא את דעותיהם בפייסבוק, ויעבירו את מרכז הכובד של פעילותם לציוצים בטוויטר. העיתונאי אבישי עברי פרסם פוסט פרידה: "בלי הכרוזת מפוצצות, כי לך תדע מה יילד יום, אבל אני מתכוון להפסיק לכתוב כאן בפייסבוק. אני חייב הרבה לפייסבוק, את אשתי הכרתי דרך פייסבוק, המון חברים מכל התחומים והודמנויות מקצועיות, כך שסך הכול אני אסיר תודה". עם זאת, הוא מנמק את פרישתו בשל "כל הסיבות הידועות פלוס מדיניות החסימות המטופשת. לא מתאים לי לחזור לכיתה ד', שמעמידים אותי בפניה כי אמרתי מילה לא יפה".

גם הלל גרשוני כאמור יצא בקריאה לעבור לטוויטר: "אני מבין שאנשים רגילים לפייסבוק, אבל אם חשוב להם לשמור על חופש הביטוי, אז שיבואו לאלטרנטיבה הכי זמינה היום והיא הטוויטר. אפשר להישאר בפייסבוק, אבל בכל הנוגע להבעת דעה אי אפשר להשאיר את פייסבוק כשחקן היחיד במגרש. זה אקטיביזם לא פחות חשוב מלהסיר את ynet מהמכשיר שלכם. התחלתי לכתוב

הלל גרשוני: אי אפשר לתת לפייסבוק להישאר השחקן היחיד בשוק הדעות בישראל. פייסבוק זו אחלה רשת, ועד לא מזמן היא גם נתנה לנו להתבטא בחופשיות יחסית. אבל היא החליטה לקחת על עצמה את תפקיד הגנת, וזה לא עסק. אם אי אפשר יותר לומר אפילו בצחוק כושי, אז משהו רקוב בממלכה

עו"ד ניצנה דרשן-לייטנר: פייסבוק חסמה את דף הקריאה לרצח פלשתינים תוך משלוח הודעה חמורה. לגבי הדף שקרא לרצח ישראלים, הוא הותר על כנו וקיבלנו הודעה שהעניין נבדק ולא מפר את הכללים. הם פועלים לפי האג'נדה שלהם, ועושה רושם שזה נתון לשיקולו של פקיד x או y

בטוויטר וביום שיצאתי עם הקריאה הזאת נוספו לי כמעט מאתיים עוקבים לטוויטר, שזה המון. הרעיון הוא לתחזק אלטרנטיבה ולהעביר מסר ברור לפייסבוק, אני חש במרמור של אנשים כלפי פייסבוק, ולמרות שפייסבוק משדרת אדישות אני מאמין שזה משפיע".

"לפייסבוק אין אינטרס לחסום"

פרופ' יאיר עמיחי-המבורגר, ראש המרכז לחקר הפסיכולוגיה של האינטרנט במרכז הבינתחומי הרצליה, מגיב לביקורות שעולות באשר למדיניות החסימות בפייסבוק. "חשוב להבין שהפייסבוק היא חברה עסקית לכל דבר. מה שמעניין אותה בשורה התחתונה זו הנקודה הכלכלית. לכן, מלכתחילה אין לה אינטרס לחסום או להוריד אתרים. ברגע שהם חוסמים מישוה, הם פותחים במאבק ומעוררים ביקורת".

יש בקרב גולשים תחושה שהפייסבוק נוהגת בלי מדיניות ברורה.

"פייסבוק היא חברה מלאה בסתירות, ואולי אפילו צביעות. מי שהתקשתה להוריד אתרי שטנה ושנאה, משתפת פעולה עם ממשלת סין בהפעלת פייסבוק מצונזר. היא משתפת פעולה עם מעצמה שהיא הכי אנטי חופש הביטוי שיכול להיות. ובכל זאת, אני מציע לכל מי שפוסט שלו הוסר להבין שזו לא המוגמה של פייסבוק. אם בכל זאת הם עשו זאת, אז כדאי שיבדוק את עצמו, אולי יש דברים בגו".

ומה בנוגע לחופש הביטוי?

"אני לא חסיד של חופש ביטוי טוטלי באינטרנט. זה לא מגרש שמותר להגיד בו הכול. המרחק בין החופש להתבטא ולהביע דעות ובין פגיעה בשם של אדם או ארגון הוא רב. אסור שנחשוב שבפייסבוק מותר להגיד הכול. יש דין ויש דיין, וכאשר אנשים עוברים את גבול הטעם הטוב הם יצטרכו לקבל את מה שמגיע להם".

ישנם כאלה שנחסמו על התבטאויות שהיו בעניינם סבירות או אפילו בגדר לגיטימיות.

"אני לא נכנס לרזולוציה הזאת. כל מקרה לגופו. יש מקרים שאכן נעשה בהם עוול. יש גולשים שמרגישים בריונות מצד פייסבוק. אני מדבר על העיקרון: לפייסבוק אין מגמה לחסום. אין לה מוטיבציה לסגור קבוצות או להוריד גולשים, אבל לפעמים אין לה ברירה. ישנם גם מקרים שבעקבות ביקורת ציבורית, כדי להוכיח שהיא אכפתית ומוסרית, היא תחסום".

מה ההשפעה של החסימה על הכותב שנחסם?

"אצל בני אדם רבים להיות חסומים לכמה ימים מהרשת זה כמו לקחת מהם את מאור העיניים ולשים אותם בחושך מצרים. זה סוג של חוסר אונים, ואם לזה מצטרפת תחושת עוול וחוסר צדק - זה קשה בהרבה. דבר נוסף, אין משהו יותר פומבי מההודעה הזאת של הפייסבוק שאתה נחסם. לכאורה קלונן פורסם בכיכר העיר ואין לך דרך או יכולת להתגונן. לאתרים ולרשתות החברתיות יש כוח אדיר. צריך להפנים שאין ארוחות חינום. ברגע שהאדם חבר בפייסבוק - הוא כפוף לקוד ההתנהגות שהפייסבוק דורש ממנו, גם אם הוא מרגיש נפגע. ככה זה בכל עולם האינטרנט", מציין פרופ' עמיחי-המבורגר ומסביר כי "בעידן האינטרנט ישנם אתרים וגופים עתירי כוח שצריכים רגולציה גם מבחינת גבולות השיח, מה מותר ומה אסור ומי הם הגופים שיש להגביל. הבעיה היא שהאינטרנט צומח ומתפתח בקצב מהיר, והרגולציה מטבעה היא תהליך מסורבל ואיטי. היכולת להכפיף את פייסבוק לחקיקה היא מורכבת".

פרופ' עמיחי-המבורגר מסביר כי המעצמה האינטרנטית היא מחד בעלת השפעה אדירה, ומאידיך היא וירטואלית, ואפילו ההגדרה הגיאוגרפית שלה מורכבת. כל אלו מקשים על יצירת רגולטור שיכפיף אותה אליו. "יש מדינות מסוימות שמנסות להכפיף את פעילות הפייסבוק

56381116-1	15/12/2016	את נחמא	עמוד 17	4/4	25.24x31.63
המרכז הבינתחומי הרצליה - 84260					

בתחומן. זה עדיין בניסיון וזה תהליך ארוך. גם בארץ צריך לדאוג לאיזונים נכונים וליצור שיקול דעת", מבהיר פרופ' עמיחי-המבורגר. "בתוך השיח הזה, אנחנו לא צריכים למחוק גם את הדברים החיוביים שקיימים ברשת החברתית. יש לה כוח השפעה חיובי, וקבוצות כוח אידיאולוגיות יכולות דרכה להזיז דברים ולשנות מציאות. אך כמו שכל גולש צריך להבין שהוא לא יכול לומר מה שבא לו, גם פייסבוק לא יכולה לעשות ככל העולה על רוחה".

פלטפורמה לארגוני טרור

מול מדיניות של חסימות והסרות פוסטים בישראל, יחסה של פייסבוק כלפי ארגוני טרור בעולם נראה נחוש פחות. עו"ד ניצנה דרשן-לייטנר, מייסדת ויו"ר ארגון 'שורת הדין', מובילה דרישה מבית המשפט האמריקאי להורות לפייסבוק ולשאף הרשתות החברתיות לבלום ביטויי הסתה וקריאות לטרור. לדבריה, המצב בשטח שעוריייתי: "פייסבוק וטוויטר צריכים להבין שיש להם אחריות חברתית. הרשתות משמשות פלטפורמה גם לארגוני טרור להפיץ את האידיאולוגיה שלהם ולהגיע אנשים לפעולות מעשיות. הרשת הפכה לכלי של ארגוני טרור, וזה אסור על פי הדין האמריקאי", מבהירה דרשן-לייטנר.

כחלק מהמאבק בהסתה היומיומית ברשת הפייסבוק, פתח הארגון בקמפיין חדש בארצות הברית ובו הוא מטיל על פייסבוק את האחריות לפגיעות האחרונים שהתבצעו בישראל, בארצות הברית ובאירופה. לראשונה מתנהל קמפיין נגד פייסבוק גם בעולם, לאחר פעילות רבה בנושא הזה בישראל. הקמפיין מתוזמן לקראת דיון בתביעה שהגיש ארגון 'שורת הדין' נגד פייסבוק בגין אי מניעת הסתה לטרור. "אף חברה לא יכולה לסייע לטרור, זה החוק בארצות הברית", מבהירה עו"ד דרשן-לייטנר. "עד היום הגשנו שתי תביעות נגד פייסבוק על סך מיליארד דולר, ותביעות נוספות מוגשות נגד רשתות אחרות כמו טוויטר ויוטיוב בגין סיוע לטרור ובגין דברי ההסתה שהם מפצים ברשת. יש הסתה לרצח יהודים ובעקבותיה אנשים עושים מעשה. אנחנו יוצאים נגד הסיוע שהרשתות מעניקות לטרור ולרצח".

עו"ד דרשן-לייטנר מאשרת כי לעתים מבוצעות

חסימות נגד ארגוני טרור, אך קובלת על האופן שבו הן נעשות: "הם חוסמים, אבל בלי קשר רציף. רק מה שלא נראה להם. פדופיליה או פורנוגרפיה ייחסמו מיד בפייסבוק, גם קריאות נגד המשטר בסין וקריאות נגד המשטר בטורקיה לא אפשריות. כשהם מעוניינים לפעול, הם מסוגלים לנקוט צעד מעשי מול מה שנראה בעיניהם בלתי ראוי. הקריאה שלי היא חד משמעית: תפעילו את המדיניות הזאת גם נגד פוסטים שמעודדים מעשי טרור".

מה הם משיבים לטענותייך?

"הם אומרים: לנו יש את הכללים שלנו. אנחנו קוראים כל פוסט לגופו. אבל בפועל הסטנדרטים של פייסבוק משתנים מעת לעת".

כדי להוכיח עד כמה מדיניות פייסבוק מפלה, ערכו בארגון 'שורת הדין' ניסוי והעלו שני דפי פייסבוק מקבילים ובהם פוסטים זהים לכאורה, כאשר האחד קורא לרצח פלשתינים ואילו האחר קורא לרצח ישראלים. "לאחר כמה ימים התלוננו על שני העמודים. ומה קרה? פייסבוק חסמה את דף הקריאה לרצח פלשתינים תוך משלוח הודעה חמורה. לגבי הדף שקרא לרצח ישראלים, הוא הותר על כנו וקיבלנו הודעה

"פייסבוק חזקה מדי". יותם זמרי

שהעניין נבדק ולא מפר את הכללים. הם פועלים לפי האג'נדה שלהם, ועושה רושם שזה נתון לשיקולו של פקיד x או y ואז כל אחד קובע לפי אמות המידה שלו".

זו חברה פרטית, לא זכותם?

"זו זכותם, אבל לכן הם יצטרכו לשלם מיליארד דולר למשפחות נפגעות טרור. לכל דבר בעולם יש מחיר",

היא קובעת. "זו אמנם חברה פרטית, אבל יש חוק. כמו שה-CNN לא יפיץ וידיאו של דאעש עורף ראשים, כך לפייסבוק אסור לפרסם סרטון שמסביר באיזה איבר כדאי לגעוץ את הסכין. נכון, זו חברה פרטית, אבל זאת לא הפקרות. הם מחויבים להתנהל על פי דין וזו הדרישה שלנו מהם. הנושא הפך כבר מזמן לסכנה עולמית. למשך זמן רב מדי, חברות המדיה החברתית הורשו להאמין שלהן עומדת חסינות בלתי מוגבלת ושהן תוכלנה לעשות ככל העולה על רוחן. בכוונתנו לשים לעניין הזה סוף".

מפייסבוק ישראל נמסר בתגובה: "אנחנו רוצים שאנשים ירגישו בטוחים כשהם משתמשים בפייסבוק. כללי הקהילה שלנו נועדו לשמור על בטיחות המשתמשים וליצור חווית שימוש חיובית בפייסבוק. ברובם המכריע של המקרים, המדיניות הזו עובדת היטב. אין מקום לתוכן המעודד אלימות, איומים ישירים, טרור או דברי שטנה בפייסבוק. אנו נסיר תוכן מסוג זה כאשר ידווח לנו. אנשים יכולים להביע את דעותיהם הפוליטיות בנושאים שנויים במחלוקת ללא צורך בהפרת כללים בסיסיים אלה". ■

rivki@besheva.co.il

ג'ורא בן-ציון

פרופ' יאיר עמיחי-

המבורגר: אצל בני אדם

רבים להיות חסומים

לכמה ימים מהרשת זה

כמו לקחת מהם את

מאור העיניים ולשים

אותם בחושך מצרים. זה

סוג של חוסר אונים, ואם

לזה מצטרפת תחושת

עוול וחוסר צדק - זה

קשה בהרבה